# Adviesaanvraag college aan dagelijks bestuur

**Invullen door directie:**

| | |
|---|---|
| Onderwerp adviesaanvraag: | Aanpassing Verordening op de stadsdelen en het stadsbestuur vanwege actualisatie Bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam |
| Portefeuille: | Ruimtelijke ordening |
| Directie: | Ruimte en Duurzaamheid |
| Datum behandeling staf WH | 17 juni 2025 |
| Datum adviesaanvraag: | 20 augustus 2025 |
| Deadline ontvangst advies: | 5 oktober 2025 |
| Advies mailen naar: | C.Gronert@amsterdam.nl |
| Meegestuurde stukken: | 1. Concept-aangepast bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam<br>2. Wijzigbijlage II taak 24.1 van de Verordening op de stadsdelen en stadsgebied |

Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden?

Het voorstel tot aanpassing van het Bestuurlijk uitvoeringskader en de daarmee samenhangende aanpassing van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied is besproken tijdens het PHO Ruimtelijke ordening en Monumenten, Erfgoed en Archeologie van 7 juli 2025. Daar is aandacht gevraagd voor de volgende punten:

Blijft er ruimte voor beleidsrijke wijzigingen?
Jazeker, maar die volgen dan hun eigen wijzigingsprocedure, los van de technische omzettingen in het kader van de transitie.

Welk (gewijzigd) beleid wordt nu al meegenomen in de transitie?
Dat gaat om: Overnachtingsbeleid, Horeca, Short-stay, Grondwaterneutrale kelders, Datacenters, Hospitaverhuur.

Hoe gaan we om met fouten, herstellen we die gelijk?
Wanneer fouten evident zijn, kunnen ze tijdens de transitie hersteld worden. Dit zal dan vooraf ambtelijk in het gebied worden afgestemd en bij twijfel in overleg met het Dagelijks bestuur. In de voordrachten en kennisgevingen zal hier dan specifiek aandacht aan worden besteed.

Beleidsneutraal moet echt beleidsneutraal zijn, anders hol je de rol van het stadsdeel uit. Het gaat om een puur technische omzetting van wat kan en mag op een locatie. Als er vragen zijn twijfel is over de beleidsneutraliteit dan zal dat vooraf ambtelijk in het gebied worden afgestemd en bij twijfel in overleg met het Dagelijks bestuur.

**Invullen door stadsdeel:**

| | |
|---|---|
| Stadsdeel: | Zuidoost |
| Procesbegeleider: | J. Hoogerman |
| Datum weekstart/staf: | 1 september |
| Datum stadsdeelcommissie: | 9 en 23 september |
| Datum dagelijks bestuur: | 7 oktober |

**Over gevraagde adviezen:** Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 12, lid 1) betrekt college en BM het DB bij voorbereiding van stedelijke kaders als deze kaders betrekking hebben op taken en bevoegdheden van DB of DB een rol krijgt in uitvoering van die kaders, of
- (art. 12, lid 2) als college of BM voornemens is over stedelijke kaders besluit te nemen of voornemens is ander besluit te nemen waarbij belangen van een of meer stadsdelen zijn betrokken, in ieder geval bij vaststellen van bestemmingsplannen, wint college of BM bij DB advies in.

DB legt deze adviezen voor aan SDC (art. 19).

Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5) Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

## Adviesvraag college

*Formuleer hier de vraag aan het dagelijks bestuur*

Het college vraagt de dagelijks besturen om :

1. Kennis te nemen van de stand van zaken en de geleerde lessen van de eerste tranche wijziging omgevingsplan;
2. Kennis te nemen van het concept – herzien bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam;
3. Positief te adviseren op het voorstel tot wijziging van bijlage II taak 24.1 van de Verordening op de stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022;
4. Kennis te nemen van het voornemen tot wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit Omgevingsplan gemeente Amsterdam waarmee de vaststelling van een wijziging van het omgevingsplan die valt onder het (herziene) uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam, wordt gedelegeerd aan het college.

**Ad 1: Stand van zaken en de geleerde lessen van de eerste tranche wijziging Omgevingsplan gemeente Amsterdam**

Vorig jaar is gestart met de transitie van het omgevingsplan. Hierbij moeten alle 530 bestemmingsplannen voor 2032 zijn omgezet naar de nieuwe systematiek van het omgevingsplan, alsmede 19 verordeningen zijn ingevoegd. Inmiddels zijn de eerste 3 bestemmingsplannen omgezet en heeft het ontwerp-wijzigingsbesluit tot en met 6 augustus terinzage gelegen. Voor nog eens 20 bestemmingsplangebieden is een ontwerp-wijzigingsbesluit in voorbereiding. De ervaringen die we in de afgelopen periode hebben opgedaan, leiden tot een aantal aanpassingen in de werkwijze. Eén daarvan is dat het college in alle gevallen de wijzigingen van het omgevingsplan in het kader van de transitie zal voorbereiden, ook in de gebieden die niet zijn aangewezen als stedelijk gebied. Dit is vergelijkbaar met de procedure die nu voor een technische wijziging van het omgevingsplan wordt gevolgd. De Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 zal hierop moeten worden aangepast. Dit adviesverzoek gaat over de aanpassing van de Verordening.

*Uitvoeringskader*

Tijdens het Bestuurlijk Overleg Stadsdelen/stadsgebied Ruimtelijke Ordening (BOS RO) en Erfgoed van 11 december 2023 zijn de bestuurders geïnformeerd over de transitieopgave van het omgevingsplan en is overeenstemming bereikt over de uitgangspunten voor de transitie van het omgevingsplan Amsterdam. De uitgangspunten voor de transitie zijn hierna vastgelegd en geformaliseerd in het bestuurlijk uitvoeringskader dat door de wethouder Ruimtelijke Ordening op 16 april 2024 is vastgesteld. Zoals in dat uitvoeringskader reeds is aangegeven vraagt deze transitie wendbaarheid in de aanpak. De transitieopgave is fors en het omzetten van bestemmingsplannen is nieuw. We begeven ons dus op onbekend terrein, waardoor het belangrijk is om te monitoren, te evalueren en bij te stellen.

*Nota van Uitgangspunten*

In april 2024 is begonnen met de eerste tranche wijziging Omgevingsplan. Er zijn tien deelgebieden geselecteerd. Minimaal één deelgebied in elk stadsdeel/stadsgebied, zodat de transitie ook echt in elk deel van de stad is gestart. Van de tien deelgebieden bevonden zich er drie in zones van gebiedsontwikkeling.

Voor alle deelgebieden afzonderlijk werd gestart met het opstellen van een concept Nota van Uitgangspunten en,

conform de participatieverordening, een participatieplan. Vervolgens is er geparticipeerd op de Nota van Uitgangspunten. Het werken met een Nota van Uitgangspunten was een keuze, omdat het niet mogelijk was om te werken met een voorontwerpwijziging omgevingsplan. Een voorontwerp is technisch niet beschikbaar te stellen in het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO).

Achteraf is echter geconstateerd dat het opstellen van de Nota's van Uitgangspunten en het participatieplan veel tijd hebben gekost en er pas daarna, tijdens het werken aan de omzetting van de regels ten behoeve van het opstellen van het ontwerp wijzigingsbesluit, veel scherper naar voren kwam welke wijzigingen op zouden treden die benoemd hadden kunnen worden in de Nota van Uitgangspunten.

*Participatie*
De concept Nota's van Uitgangspunten en participatieplannen zijn besproken in de vergaderingen van de stadsdeelcommissies van de stadsdelen en de bestuurscommissie van het stadsgebied. Met de uitwerking van de participatie is per deelgebied verschillend omgegaan. In sommige gebieden is gekozen voor informeren (per brief) en in andere gebieden zijn ook informatieavonden georganiseerd. Omdat zowel de transitie als de participatieverordening nog heel nieuw waren, was het zoeken naar een geschikte participatievorm. Ondanks de verschillende uitwerkingen per bestemmingsplangebied zijn de ervaringen dat de opbrengsten van de participatie zeer beperkt waren. In totaal zijn voor alle gebieden slechts negen reacties binnengekomen, die vooral verzoeken om informatie betroffen.

*Vaststellen van de Nota's van uitgangspunten*
Inmiddels zijn alle Nota's van Uitgangspunten vastgesteld en is er per deelgebied een participatieverslag gemaakt.

*Ontwerp wijziging Omgevingsplan*
Voor drie deelgebieden heeft een ontwerpwijzigingsbesluit ter inzage gelegen voor zienswijzen. Vijf gebieden moeten wachten tot de regeling voor horeca in de hoofdregeling van het omgevingsplan is verwerkt. Eén gebied behoeft nog afstemming met de ontwikkelaar. En stadsdeel Centrum kent zo'n andere huidige regeling in het bestemmingsplan dan de hoofdregeling van het omgevingsplan dat daar meer tijd voor nodig is om dat deelgebied om te zetten.

*Capaciteit*
De 1e tranche stond vooral in het teken van leren. De transitie is een nieuw proces, voortkomend uit de wettelijke verplichting van de Omgevingswet, waar nog geen ervaring mee was. Op basis van de eerdere ervaringen met actualisatie van bestemmingsplannen is een aanname gedaan over de benodigde capaciteit voor het omzetten van bestemmingsplannen naar het Omgevingsplan Amsterdam. De inschatting was dat per bestemmingsplan circa 500 uur aan ambtelijke capaciteit nodig zou zijn.

Uit het monitoren van de werkelijk bestede uren blijkt nu al dat voor de bestemmingsplannen in de 1e tranche veel meer capaciteit nodig is dan geraamd, namelijk meer dan 800 uur per plan. Waarbij de eerste 500 uur al voor een groot deel besteed is aan de Nota van Uitgangspunten en participatie. Omdat er in totaal 530 bestemmingsplannen moeten worden omgezet, zou met de huidige werkwijze tot 2032 in totaal ruim 300 fte aan ambtelijke capaciteit nodig zijn. Daardoor komen overige, deels wettelijke, taken (gebiedsontwikkeling, beleidsvernieuwing en advisering bij vergunningsaanvragen) in de knel. Door het efficiënter maken van de werkwijze (onder andere door mogelijk inzet van ondersteuning via kunstmatige intelligentie) in combinatie met de voorgestelde aanpassingen in het uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam, verwachten wij de benodigde capaciteit drastisch te kunnen verminderen.

**Ad. 2: Herziening Bestuurlijk uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam**
De ervaringen uit de eerste tranche leiden tot herziening van het uitvoeringskader. Als op de wijze van de eerste tranche wordt doorgegaan, kost dat te veel tijd en capaciteit, zonder dat dit iets bijdraagt aan de kwaliteit van de transitie. De verwachting is dat hierdoor de transitie niet kan worden gehaald binnen de wettelijke termijn. We stellen daarom 3 aanpassingen voor:

**a) Wijziging van het begrip beleidsarm naar beleidsneutraal**
De transitie van het omgevingsplan voeren we beleidsarm uit. Dit vanwege de voortgang en de planbaarheid van de transitie. De definitie van 'beleidsarm' zoals dat in het uitvoeringskader uit 2024 is toegelicht, blijkt voor meerdere

uitleggen vatbaar en biedt nog ruimte voor discussie over welke inhoudelijke wijzigingen moeten worden meegenomen in de omzetting van de bestemmingsplannen. Omdat het beleid niet wijzigt met de wijziging van het omgevingsplan in het kader van de transitie, is beleidsneutraal een betere term. Duidelijk moet zijn dat de transitieplannen zuiver een technische omzetting van de voor dat deelgebied geldende bestemmingsplannen, vastgesteld beleid en onherroepelijke omgevingsvergunningen in afwijking van het bestemmingsplan behelzen. Dit is verwoord in het herziene uitvoeringskader.

Daar waar behoefte is om een beleidswijziging door te voeren in het omgevingsplan, zal dit middels een separate wijziging van het omgevingsplan plaatsvinden, met bijbehorende participatie (in het beleidstraject).

b) **Geen Nota van Uitgangspunten en geen participatie**

De transitie gaat om een technische omzetting van een bestemmingsplan naar het omgevingsplan. De uitgangspunten hiervoor zijn beschreven in het uitvoeringskader. Het is gebleken dat vooraf opstellen van een Nota van Uitgangspunten per deelgebied geen meerwaarde heeft en eerder leidt tot verwarring. Pas bij het daadwerkelijk omzetten van de regels wordt duidelijk waar mogelijke accentverschillen liggen. Deze accentverschillen kunnen bij vrijgave van het ontwerp wijzigingsplan goed worden beschreven. Hierop kan eenieder een zienswijze indienen.

Zoals aangegeven betreft het een technische herziening van een eerder vastgesteld bestemmingsplan. De Participatieverordening (artikel 3 lid 3 onder a) geeft aan dat er voor die gevallen geen participatieplan hoeft te worden opgesteld. Uit de eerste tranche is ook gebleken dat participatie bij de transitieplannen geen toegevoegde waarde heeft en juist zorgt voor onduidelijkheid. Er wordt wel, conform wettelijk voorschrift, kennis van gegeven dat voor een bepaald gebied een wijziging van het Omgevingsplan wordt voorbereid. In deze publicatie wordt aangegeven dat het mogelijk is om een zienswijze in te dienen op het ontwerp wijzigingsplan.

c) **Het college bereidt de wijziging van een transitie omgevingsplan voor, hiervoor wordt bijlage II taak 24.1 van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 gewijzigd.**

Voor een toelichting zie hieronder bij Ad 3.

**Ad 3: Het college bereidt de wijziging van een transitie omgevingsplan voor**

In de verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 is opgenomen dat de voorbereiding van een wijziging van het omgevingsplan binnen een gebied dat **niet** is aangewezen als stedelijk gebied of project, tot de vrijgave van het ontwerpbesluit tot wijziging van het omgevingsplan, bij het dagelijks bestuur ligt. Als afronding van de voorbereiding geeft het dagelijks bestuur advies aan het college betreffende het ter inzage leggen van de ontwerpwijziging. Het dagelijks bestuur betrekt het advies van de stadsdeelcommissie of de bestuurscommissie van Weesp bij dit advies. Vanaf het besluit tot terinzagelegging van de ontwerpwijziging van het omgevingsplan ligt de voorbereiding bij het college.

Om het proces van de transitie te harmoniseren en stroomlijnen zal het college in alle gevallen de wijzigingen van het omgevingsplan in het kader van de transitie voorbereiden, ook in de gebieden die niet zijn aangewezen als stedelijk gebied. Dit is vergelijkbaar met de procedure die nu voor een technische wijziging van het omgevingsplan wordt gevolgd. De Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 zal hierop moeten worden aangepast. Het voorstel tot aanpassing van de Verordening zal gelijktijdig met de vaststelling van het aangepaste Bestuurlijk uitvoeringskader aan het college worden voorgelegd. Het dagelijks bestuur van een stadsdeel of het stadsgebied zal voor deze gevallen worden geïnformeerd dat een gebied in het betreffende stadsdeel of stadsgebied zal worden omgezet en wordt gevraagd te adviseren gelijktijdig met het ter inzage liggen van het ontwerpwijzigingsbesluit

**Ad 4: Wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit Omgevingsplan gemeente Amsterdam waarmee de vaststelling van een wijziging van het omgevingsplan die valt onder het (herziene) uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam, wordt gedelegeerd aan het college**

Om het proces van de transitie te versnellen zal een raadsvoordracht worden voorbereid waarmee de raad wordt voorgesteld de vaststelling van wijzigingen van het omgevingsplan in het kader van de transitie te delegeren aan het college. Dit is in lijn met hetgeen nu al is opgenomen in artikel 1 lid 1 in het delegatie- en mandaatbesluit Omgevingsplan gemeente Amsterdam (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR723228/): De bevoegdheid tot vaststelling van een wijziging van het Omgevingsplan gemeente Amsterdam te delegeren aan het college van

burgemeester en wethouders voor zover de wijziging betrekking heeft op het verwerken van kaderstellend beleid dat is vastgesteld door de gemeenteraad.

**Conceptadvies DB**

*Het dagelijks bestuur formuleert hier – indien van toepassing – voor de stadsdeelcommissievergadering een conceptadvies*

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost heeft kennisgenomen van de stand van zaken en de geleerde lessen van de eerste tranche transitie omgevingsplan. De transitie van het omgevingsplan houdt in dat alle 530 bestemmingsplannen voor 2032 moeten zijn omgezet naar de nieuwe systematiek van het omgevingsplan, alsmede dat 19 verordeningen moeten zijn ingevoegd in het omgevingsplan. Kort samengevat blijkt uit de geleerde lessen dat de tot dusver gehanteerde werkwijze aanzienlijk meer capaciteit vraagt dan geraamd; namelijk meer dan 800 uur per plan waar 500 uur was geraamd. Omdat er in totaal 530 bestemmingsplannen moeten worden omgezet, zou met de huidige werkwijze tot 2032 in totaal ruim 300 fte aan ambtelijke capaciteit nodig zijn. Daardoor komen overige, deels wettelijke, taken (gebiedsontwikkeling, beleidsvernieuwing en advisering bij vergunningsaanvragen) in de knel.

Door het efficiënter maken van de werkwijze (onder andere door de voorgestelde aanpassingen in het 'Bestuurlijk uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam'), wordt verwacht de benodigde capaciteit drastisch te kunnen verminderen. De voor het DB meest relevante aanpassingen zien op:

- Wijziging van het begrip beleidsarm naar beleidsneutraal bij de technische omzettingen in het kader van de transitie;
- Geen Nota van Uitgangspunten en geen participatie bij de technische omzettingen in het kader van de transitie;
- Het college -en niet het DB- bereidt de wijziging van een transitie omgevingsplan voor.

Het DB is van mening dat de getrokken conclusies begrijpelijk zijn, onderschrijft het belang van een efficiënte werkwijze en de noodzaak om tijdig de transitie van bestemmingsplannen naar het omgevingsplan te voltooien. Om deze reden adviseert het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost in beginsel positief over de uit de geleerde lessen voortvloeiende voorgestelde wijzing van de werkwijze.

Het DB geeft hierbij de volgende aandachtspunten mee aan het college:

<u>Interpretatie begrip 'beleidsneutraal' – bij twijfel overleg met het dagelijks bestuur</u>
De definitie van 'beleidsarm' zoals dat in het uitvoeringskader uit 2024 is toegelicht, bleek voor meerdere uitleggen vatbaar en bood ruimte voor discussie over welke inhoudelijke wijzigingen moesten worden meegenomen in de omzetting van de bestemmingsplannen. Voorgesteld wordt de term 'beleidsarm' te vervangen door 'beleidsneutraal', waarbij in het Bestuurlijk uitvoeringskader duidelijk(er) wordt toegelicht wat hieronder wordt verstaan.

De technische omzettingen in het kader van de transitie worden beleidsneutraal uitgevoerd. Oftewel met de wijziging van het omgevingsplan in het kader van de transitie wordt geen nieuw beleid in het omgevingsplan opgenomen of beleidswijzing voorgesteld. De omzetting is zuiver juridisch-technisch. Toch kunnen er uit het beleid en de systematiek van de Omgevingswet wijzigingen voortkomen tussen het bestemmingsplan en het omgevingsplan. Dit komt doordat het oude bestemmingsplan op basis van het destijds vigerende (en later herziene) beleid is opgesteld. Deze wijzigingen als gevolg van het beleid of de systematiek worden toegelicht in de motivering van ieder wijzigingsbesluit. Het dagelijks bestuur adviseert om deze reden met klem om overleg zodra er sprake is van enige twijfel over de beleidsneutraliteit. Beleidsneutraal moet echt beleidsneutraal zijn, anders wordt de rol van het stadsdeel uitgehold.

<u>Wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit</u>
Voorgesteld wordt om het college voortaan de technische wijziging van een transitie omgevingsplan voor te laten bereiden en niet meer het dagelijks bestuur. Dit is niet anders dan nu al geldt voor technische wijzigingen van het omgevingsplan, anders dan bij de transitie. Het college is al bevoegd is om bepaalde wijzigingen zelfstandig vast te stellen, waaronder de technische wijzigingen. Het dagelijks bestuur staat hier in beginsel positief tegenover aangezien dit de efficiëntie verhoogt en het slechts technische beleidsneutrale omzettingen betreft.

Participatie van belang voor nieuwe ontwikkelingen of niet-beleidsneutrale wijzigingen
In de voorgestelde aanpassing van het Bestuurlijk uitvoeringskader wordt uiteengezet dat -omdat de omzetting van het omgevingsplan in het kader van de transitie een zuiver juridisch-technische omzetting betreft- een Nota van Uitgangspunten (vergelijkbaar met een uitgebreide startnotitie) overbodig is. Uit de ervaringen/ geleerde lessen met de eerste tranche is ook gebleken dat participatie op deze nota bij de wijziging van het omgevingsplan in het kader van de transitie geen toegevoegde waarde heeft en eerder zorgt voor onduidelijkheid. De transitie gaat om een technische -beleidsneutrale- omzetting van (de regels van) een bestemmingsplan naar (nieuwe regels van) het omgevingsplan. De Participatieverordening (artikel 3 lid 3 onder a) geeft aan dat er voor die gevallen geen participatieplan hoeft te worden opgesteld.

Het dagelijks bestuur volgt deze redenering, maar benadrukt participatie van de omgeving van groot belang te achten bij alle nieuwe (beleids)ontwikkelingen. Bij gerede twijfel over de beleidsneutraliteit of het al dan niet zijn van een 'nieuwe ontwikkeling', adviseert het DB het college om de standaardprocedure voor wijziging van het omgevingsplan met een zorgvuldig participatieproces te doorlopen.

Bredere afstemming – in ieder geval ook met VTH
In het Bestuurlijke uitvoeringskader wordt toegelicht dat elke wijziging van het omgevingsplan in het kader van de transitie een vaste procedure volgt. Na publicatie van de voorbereiding van wijziging van het omgevingsplan en toezending hiervan aan de dagelijks besturen, volgen 'inventarisaties en ambtelijke afstemming met gebiedsteams, maatschappelijke organisaties en bedrijven'. Het dagelijks bestuur adviseert het college om een breder ambtelijk afstemmingsproces te doorlopen en binnen het stadsdeel niet slechts het gebiedsteam te raadplegen. Wijzigingen van het omgevingsplan hebben immers impact op meer afdelingen binnen het stadsdeel. Het dagelijks bestuur adviseert om bij een voorgenomen wijziging van het omgevingsplan in ieder geval ook af te stemmen met de afdeling Vergunningen, Handhaving en Toezicht.

Voldoende capaciteit vrijhouden voor wettelijke taken (o.a. advisering bij vergunningsaanvragen)
Uit de geleerde lessen blijkt dat de tot dusver gehanteerde werkwijze voor de transitie van het omgevingsplan aanzienlijk meer capaciteit vraagt dan geraamd; namelijk meer dan 800 uur per plan waar 500 uur was geraamd. Omdat er in totaal 530 bestemmingsplannen moeten worden omgezet, zou met de huidige werkwijze tot 2032 in totaal ruim 300 fte aan ambtelijke capaciteit nodig zijn. In het stuk wordt gesteld dat daardoor overige, deels wettelijke, taken (gebiedsontwikkeling, beleidsvernieuwing en advisering bij vergunningsaanvragen) in de knel zouden komen en wordt een aangepaste werkwijze voorgesteld.

Zoals hierboven reeds vermeld onderschrijft het dagelijks bestuur het belang van een efficiënte werkwijze en de noodzaak om tijdig de transitie van bestemmingsplannen naar het omgevingsplan te voltooien (met behoud van voldoende capaciteit voor uitvoering van de overige wettelijke taken). Het dagelijks bestuur vraagt specifiek aandacht voor dit laatste onderdeel: het waarborgen van voldoende capaciteit voor uitvoering van de overige wettelijke taken o.a. de advisering bij vergunningsaanvragen. De continuering hiervan met voldoende capaciteit acht het DB van groot belang, mede in het licht van de (woning)bouwopgave van Amsterdam. Indien de capaciteit voor uitvoering van overige wettelijke taken ook na aanpassing van de werkwijze zoals voorgesteld onder druk dreigt te komen, adviseert het dagelijks bestuur het college om hiervoor aanvullende middelen beschikbaar te stellen.

**Advies stadsdeelcommissie**
*Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB*

De invoering van de Omgevingswet vergt veel ambtelijke capaciteit. De transitie houdt in dat alle 530 bestemmingsplannen voor 2032 moeten zijn omgezet naar de nieuwe systematiek van het omgevingsplan. Het college stelt voor om bij de wettelijk vereiste technische omzetting van bestaande bestemmingsplannen naar het omgevingsplan de capaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten. Waar de omzetting 'beleidsneutraal' is, ofwel er geen sprake is van verandering van beleid, wordt het wijzigingsbesluit overgelaten aan het college, niet ter advies voorgelegd aan de dagelijkse besturen van de stadsdelen en de stadsdeelcommissies, en wordt afgezien van Pagina 7 van 7 participatie. Daarmee vervalt ook de nota van beantwoording van het college in reactie op zienswijzen en

advisering vanuit de stadsdelen. In het preadvies licht het dagelijks bestuur toe zich in deze beleidslijn te kunnen vinden. Bij twijfel over de beleidsneutraliteit of het al dan niet sprake zijn van een 'nieuwe ontwikkeling', adviseert het DB het college om de standaardprocedure voor wijziging van het omgevingsplan gepaard met een zorgvuldig participatieproces te doorlopen.

De stadsdeelcommissie adviseert het volgende:

- Efficiënte en tijdige omzetting van honderden bestemmingsplannen naar een omgevingsplan mag niet ten koste gaan van de nodige transparantie en verantwoording:
    - Geef het begrip 'beleidsneutraal' handen en voeten: wat zijn de kenmerken - en geef voorbeelden - van een beleidsneutrale omzetting en bij welk type wijzigingen is er sprake van nieuwe ontwikkelingen;
    - Maak helder wat de reikwijdte is van de omzetting voor stadsdeel Zuidoost:
        - Om hoeveel bestemmingsplannen gaat het in ons stadsdeel?
        - Wat is de planning van omzetting naar het omgevingsplan?
    - o Geef het dagelijks bestuur en de stadsdeelcommissie periodieke updates van de voortgang.
- Maak heldere procedures en checks and balances die borgen dat bij twijfel over de beleidsneutraliteit of het al dan sprake zijn van een nieuwe ontwikkeling de standaardprocedure en participatieproces wordt doorlopen:
    - Betrek het DB bij inzet van de ambtelijke capaciteit waar het gaat om omzetting van de bestemmingsplannen in stadsdeel Zuidoost;
    - Betrek het DB bij de beoordeling of er sprake is van een beleidsneutrale wijziging of sprake is van nieuwe ontwikkelingen;
    - Breng in kaart welke bestemmingsplannen in de periode tot aan 2032 onderhevig zijn aan dynamische ontwikkelingen, met specifieke aandacht voor Amstel III, waarbij een gebied, waar een transitie plaatsvindt van kantorengebied naar een gemengde stadswijk met bedrijfspanden en woningen;
    - Maak een inschatting bij hoeveel en bij welke bestemmingsplannen het zal gaan om een beleidsneutrale omzetting en bij hoeveel en bij welke bestemmingsplannen er mogelijk sprake is van nieuwe ontwikkelingen bij omzetting van het bestemmingsplan naar het omgevingsplan.
- Onderzoek mogelijke efficiencyslagen bij omzetting van bestemmingsplannen naar het omgevingsplan waardoor sneller dan uiterlijk 2032 de vertaalslag is gemaakt, deze zo min mogelijk capaciteit in beslag neemt, en voldoende capaciteit overblijft voor gebiedsontwikkeling, beleidsvernieuwing en advisering bij vergunningsaanvragen.
- Zorg voor heldere communicatie aan bewoners in het stadsdeel over beleid en procedures bij de omzetting van de bestemmingsplannen in Zuidoost naar het omgevingsplan:
    - Leg in begrijpelijke taal uit wat deze omzetting inhoudt;
    - Leg uit wat het verschil is tussen beleidsneutrale omzetting en bij welk type wijzigingen er sprake is van nieuwe ontwikkelingen - waarvoor een participatieproces wordt ingericht;
    - Leg uit waarom bij beleidsneutrale omzetting wordt afgezien van participatie;
    - Informeer bewoners tijdig over het participatieproces bij wijziging van het omgevingsplan vanwege nieuwe ontwikkelingen.

## Finaal advies DB

*Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders*

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost heeft kennisgenomen van de stand van zaken en de geleerde lessen van de eerste tranche transitie omgevingsplan. De transitie van het omgevingsplan houdt in dat alle 530 bestemmingsplannen voor 2032 moeten zijn omgezet naar de nieuwe systematiek van het omgevingsplan, alsmede dat 19 verordeningen moeten zijn ingevoegd in het omgevingsplan. Kort samengevat blijkt uit de geleerde lessen dat de tot dusver gehanteerde werkwijze aanzienlijk meer capaciteit vraagt dan geraamd; namelijk meer dan 800 uur per plan waar 500 uur was geraamd. Omdat er in totaal 530 bestemmingsplannen moeten worden omgezet, zou met de huidige werkwijze tot 2032 in totaal ruim 300 fte aan ambtelijke capaciteit nodig zijn. Daardoor komen overige, deels wettelijke, taken (gebiedsontwikkeling, beleidsvernieuwing en advisering bij vergunningsaanvragen) in de knel.

Door het efficiënter maken van de werkwijze (onder andere door de voorgestelde aanpassingen in het 'Bestuurlijk uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam'), wordt verwacht de benodigde capaciteit drastisch te kunnen verminderen. De voor het DB meest relevante aanpassingen zien op:

- Wijziging van het begrip beleidsarm naar beleidsneutraal bij de technische omzettingen in het kader van de transitie;
- Geen Nota van Uitgangspunten en geen participatie bij de technische omzettingen in het kader van de transitie;
- Het college -en niet het DB- bereidt de wijziging van een transitie omgevingsplan voor.

Het DB is van mening dat de getrokken conclusies begrijpelijk zijn, onderschrijft het belang van een efficiënte werkwijze en de noodzaak om tijdig de transitie van bestemmingsplannen naar het omgevingsplan te voltooien. Om deze reden adviseert het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost in beginsel positief over de uit de geleerde lessen voortvloeiende voorgestelde wijzing van de werkwijze.

Het DB geeft hierbij de volgende aandachtspunten mee aan het college:

Interpretatie begrip 'beleidsneutraal' – bij twijfel overleg met het dagelijks bestuur
De definitie van 'beleidsarm' zoals dat in het uitvoeringskader uit 2024 is toegelicht, bleek voor meerdere uitleggen vatbaar en bood ruimte voor discussie over welke inhoudelijke wijzigingen moesten worden meegenomen in de omzetting van de bestemmingsplannen. Voorgesteld wordt de term 'beleidsarm' te vervangen door 'beleidsneutraal', waarbij in het Bestuurlijk uitvoeringskader duidelijk(er) wordt toegelicht wat hieronder wordt verstaan.

De technische omzettingen in het kader van de transitie worden beleidsneutraal uitgevoerd. Oftewel met de wijziging van het omgevingsplan in het kader van de transitie wordt geen nieuw beleid in het omgevingsplan opgenomen of beleidswijzing voorgesteld. De omzetting is zuiver juridisch-technisch. Toch kunnen er uit het beleid en de systematiek van de Omgevingswet wijzigingen voortkomen tussen het bestemmingsplan en het omgevingsplan. Dit komt doordat het oude bestemmingsplan op basis van het destijds vigerende (en later herziene) beleid is opgesteld. Deze wijzigingen als gevolg van het beleid of de systematiek worden toegelicht in de motivering van ieder wijzigingsbesluit. Het dagelijks bestuur adviseert om deze reden met klem om overleg zodra er sprake is van enige twijfel over de beleidsneutraliteit. Beleidsneutraal moet echt beleidsneutraal zijn, anders wordt de rol van het stadsdeel uitgehold.

Verder is het van belang om het begrip 'beleidsneutraal' handen en voeten te geven: wat zijn de kenmerken - en geef voorbeelden - van een beleidsneutrale omzetting en bij welk type wijzigingen is er sprake van nieuwe ontwikkelingen.

Ook adviseert het DB om heldere procedures en checks and balances te maken die borgen dat bij twijfel over de beleidsneutraliteit of het al dan sprake zijn van een nieuwe ontwikkeling de standaardprocedure en participatieproces wordt doorlopen. Het is van belang dat het DB van Zuidoost daarbij wordt betrokken.

Wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit
Voorgesteld wordt om het college voortaan de technische wijziging van een transitie omgevingsplan voor te laten bereiden en niet meer het dagelijks bestuur. Dit is niet anders dan nu al geldt voor technische wijzigingen van het omgevingsplan, anders dan bij de transitie. Het college is al bevoegd is om bepaalde wijzigingen zelfstandig vast te stellen, waaronder de technische wijzigingen. Het dagelijks bestuur staat hier in beginsel positief tegenover aangezien dit de efficiëntie verhoogt en het slechts technische beleidsneutrale omzettingen betreft.

Participatie van belang voor nieuwe ontwikkelingen of niet-beleidsneutrale wijzigingen
In de voorgestelde aanpassing van het Bestuurlijk uitvoeringskader wordt uiteengezet dat -omdat de omzetting van het omgevingsplan in het kader van de transitie een zuiver juridisch-technische omzetting betreft- een Nota van Uitgangspunten (vergelijkbaar met een uitgebreide startnotitie) overbodig is. Uit de ervaringen/ geleerde lessen met de eerste tranche is ook gebleken dat participatie op deze nota bij de wijziging van het omgevingsplan in het kader van de transitie geen toegevoegde waarde heeft en eerder zorgt voor onduidelijkheid. De transitie gaat om een technische -beleidsneutrale- omzetting van (de regels van) een bestemmingsplan naar (nieuwe regels van) het omgevingsplan. De Participatieverordening (artikel 3 lid 3 onder a) geeft aan dat er voor die gevallen geen participatieplan hoeft te worden opgesteld.

Het dagelijks bestuur volgt deze redenering, maar benadrukt participatie van de omgeving van groot belang te achten bij alle nieuwe (beleids)ontwikkelingen. Bij gerede twijfel over de beleidsneutraliteit of het al dan niet zijn van een 'nieuwe ontwikkeling', adviseert het DB het college om de standaardprocedure voor wijziging van het omgevingsplan met een zorgvuldig participatieproces te doorlopen.

Bredere afstemming – in ieder geval ook met VTH
In het Bestuurlijke uitvoeringskader wordt toegelicht dat elke wijziging van het omgevingsplan in het kader van de transitie een vaste procedure volgt. Na publicatie van de voorbereiding van wijziging van het omgevingsplan en toezending hiervan aan de dagelijks besturen, volgen 'inventarisaties en ambtelijke afstemming met gebiedsteams, maatschappelijke organisaties en bedrijven'. Het dagelijks bestuur adviseert het college om een breder ambtelijk afstemmingsproces te doorlopen en binnen het stadsdeel niet slechts het gebiedsteam te raadplegen. Wijzigingen van het omgevingsplan hebben immers impact op meer afdelingen binnen het stadsdeel. Het dagelijks bestuur adviseert om bij een voorgenomen wijziging van het omgevingsplan in ieder geval ook af te stemmen met de afdeling Vergunningen, Handhaving en Toezicht.

Voldoende capaciteit vrijhouden voor wettelijke taken (o.a. advisering bij vergunningsaanvragen)
Uit de geleerde lessen blijkt dat de tot dusver gehanteerde werkwijze voor de transitie van het omgevingsplan aanzienlijk meer capaciteit vraagt dan geraamd; namelijk meer dan 800 uur per plan waar 500 uur was geraamd. Omdat er in totaal 530 bestemmingsplannen moeten worden omgezet, zou met de huidige werkwijze tot 2032 in totaal ruim 300 fte aan ambtelijke capaciteit nodig zijn. In het stuk wordt gesteld dat daardoor overige, deels wettelijke, taken (gebiedsontwikkeling, beleidsvernieuwing en advisering bij vergunningsaanvragen) in de knel zouden komen en wordt een aangepaste werkwijze voorgesteld.

Zoals hierboven reeds vermeld onderschrijft het dagelijks bestuur het belang van een efficiënte werkwijze en de noodzaak om tijdig de transitie van bestemmingsplannen naar het omgevingsplan te voltooien (met behoud van voldoende capaciteit voor uitvoering van de overige wettelijke taken). Het dagelijks bestuur vraagt specifiek aandacht voor dit laatste onderdeel: het waarborgen van voldoende capaciteit voor uitvoering van de overige wettelijke taken o.a. de advisering bij vergunningsaanvragen. De continuering hiervan met voldoende capaciteit acht het DB van groot belang, mede in het licht van de (woning)bouwopgave van Amsterdam. Indien de capaciteit voor uitvoering van overige wettelijke taken ook na aanpassing van de werkwijze zoals voorgesteld onder druk dreigt te komen, adviseert het dagelijks bestuur het college om hiervoor aanvullende middelen beschikbaar te stellen.

Communicatie met bewoners
Het dagelijks bestuur vraagt als laatst om ook aan de bewoners van het stadsdeel helder te communiceren wat de procedures bij de omzetting van de bestemmingsplannen in Zuidoost betekenen. Er moet in begrijpelijk taal uitgelegd worden wat het verschil is tussen beleidsneutrale omzetting en bij welk type wijzigingen er sprake is van nieuwe ontwikkelingen. Verder is het van belang om uitleggen waarom er bij beleidsneutrale omzetting wordt afgezien van participatie. En als laatst dienen we de bewoner tijdig te informeren over het participatieproces bij wijziging van het omgevingsplan vanwege nieuwe ontwikkelingen.

**Reactie college op advies dagelijks bestuur**

*< Invulinstructie:*
*Na collegebesluit hier de reactie van het college op het finaal advies van het dagelijks bestuur. Het ingevulde formulier*

*meesturen naar de gemeenteraad en gelijktijdig naar de stadsdelen. >*
*…*